

Głód miłości pozostanie

Drodzy czytelnicy!

Przede wszystkim chciałbym wyrazić radość z faktu, iż Rada Synodalna ogłosiła rok 2004 Rokiem diakonii w naszym Kościele. W tym roku mija 13 lat, kiedy to w 1992 roku jako Biskup Kościoła na I Sesji IX Synodu Kościoła wystąpiłem do Synodu i całej naszej Wspólnoty z apelem o zwrócenie szczególnej uwagi na nowe zadania Kościoła w dziedzinie diakonii.

Na naszych oczach spełniają się słowa Pana Jezusa, że ubogich zawsze będziecie mieli wśród was. Choroba, której na imię jest „głód miłości” pozostanie. Wobec tych problemów można być obojętnym i bezradnym, ale każda epoka oczekuje od nas tego samego świadectwa miłości. Jako naśladowcy Chrystusa jesteśmy zobowiązani do stawiania w tym beznadziejnym świecie znaków nadziei.

My, ludzie jesteśmy gotowi do wyrzeczeń i ponoszenia ofiar, ale dla siebie, np. dla zdrowia, pięknego wyglądu, dla zdobycia majątku, sławy itp. Popatrzmy tylko na życie sportowców lub życie modelek. Życie chrześcijanina musi być ofiarne, konkretne i realne, gdyż inaczej jest ono tylko martwą ideologią. Naśladowanie Chrystusa polega na służbie dla bliźnich, czyli diakonii.

Pamiętamy zapewne prośbę Greków, którzy przyszedli do uczniów; mówiąc „*chcemy widzieć Jezusa*” (J 12.21). Pokazać Chrystusa może tylko taki Kościół, taka parafia, taki chrześcijanin, który Chrystusa sam widzi i rozpoznaje. Diakonia ma być znakiem Kościoła, który chce w sposób wiarygodny towarzyszyć człowiekowi na jego drodze życia.

Parafie nasze, jak też każdy członek wspólnoty, powinny żyć odpowiedzialnie za swoje świadectwo chrześcijańskie. Jako członkowie jednego ciała jesteśmy zobowiązani do służby w miłości (Por. 1 Kor

*Po tym wszyscy poznają,
żeście uczniami moimi,
jeśli miłość wzajemną mieć będziecie.*

J 13,35

Drogie Siostry i Bracia!

Największą chrześcijańską cnotą jest miłość. Ona jest darem Bożym, najcudowniejszym uczuciem, które przeżywa człowiek. Miłość daje poczucie bezpieczeństwa, odpędza złe myśli i wypełnia całe nasze życie, tak, by nie było w nim miejsca na samotność. Ona leczy rany i pomnaża szczęście. Miłość kojarzy nam się z osobami, które są w naszym życiu najważniejsze, najbliższe – z naszymi rodzicami, rodziną, żoną, mężem, dziećmi i innymi bliskimi naszemu sercu. Czy łatwo jest jednak kochać kogoś, kogo się zupełnie nie zna albo wręcz czuje do niego niechęć?

Takiej właśnie postawy wymaga jednak od swoich uczniów Jezus. Wymaga tego, byśmy także miłowali ludzi zupełnie nam obcych. Co więcej – Jezus wzywa nas do tego, byśmy naszą miłość manifestowali nie tylko słowem, ale i czynem. Po tym

10,24,26), a miłość ta jest spontaniczna i odkrywczą. Niechaj Duch Święty pomaga nam w odkrywaniu naszych darów i zdolności do służby bliźniemu. Apostoł Piotr podaje nam model życia we wspólnocie: „*Usługujcie drugim tym darem łaski, jaki każdy otrzymał, jako dobrzy szafarze rozlicznej łaski Bożej*” (1 P 4,10).

Módlmy się o to, aby Rok diakonii nie został przegadany lub był jeszcze jedną „akcją reklamową”. Pamiętajmy, jeśli będziemy się wsłuchiwać w Słowo Boże to ono uzdolni nas do działania, wskaże cele i rodzaje służby, jaką mamy podjąć. Miejmy oczy otwarte, rozejrzyjmy się wokoło, wsłuchajmy się w to, co mówią nasi bliźni, a wtedy dostrzeżemy potrzeby i odważnie podejmiemy działania.

Z serdecznym pozdrowieniem pozostaje
prezes Diakonii Kościoła
bp Jan Szarek

W NUMERZE:

- promocja niepełnosprawności – rozmowa z Piotrem Pawłowskim
- biskupi o Roku Diakonii
- notatki z podróży ks. Franka Stefana
- warsztaty diakonijne w Bratysławie

wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli miłość wzajemną mieć będziecie – mówi Pan do swoich uczniów.

Nie tylko mówić o miłości, ale żyć nią i czynić to wszystko, co z niej wynika – to jest zadanie dla nas, chrześcijan. Nie jest ono łatwe, szczególnie dzisiaj, w czasie, gdy wokół nas zdaje się triumfować egoizm; abym ja był kochany, by o mnie się troszczono.

Aby na nowo uświadomić w naszym Kościele sens i znaczenie miłości, Synod Kościoła ogłosił rok 2004 Rokiem diakonii. Realizacją miłości jest bowiem właśnie diakonia, to znaczy służba drugiemu człowiekowi w imię Chrystusa – służba, której motorem jest miłość.

Od dziesięciu lat działa w naszym Kościele Diakonia Kościoła. Działają także Diakonie diecezjalne, zaś w większości parafii pracują komisje diakonijne oraz osoby koordynujące pracę diakonijną. Rozbudowują się nasze domy opieki, powstają nowe stacje diakonijne, otwierane zostają świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży. W kalendarz kościelnych wydarzeń wpisały się już na stałe doroczne wczasy świąteczno-noworoczne w Jaworniku i turnus rehabilitacyjny w Mikołajkach oraz wiele innych spotkań i wydarzeń. Od dziesięciu lat na naszych adwentowych i bożonarodzeniowych stołach obecna jest świeca Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom, zaś w czasie pasyjnym

Promocja niepełnosprawności

– rozmowa z Piotrem Pawłowskim, prezesem Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji i red. naczelnym magazynu „Integracja”

– Jak ocenia Pan miniony Rok Osób Niepełnosprawnych?

– Europejski Rok Osób Niepełnosprawnych oceniam z perspektywy tego, co zrobiliśmy i chcieliśmy zrobić w „Integracji”. Miałem wielkie nadzieje, że przy okazji takiego roku będzie można dokonać jeszcze więcej na rzecz osób niepełnosprawnych: wypracować wreszcie strategię działania, zrobić pospolite ruszenie, które włączy inne organizacje w realizację konkretnych działań. Nie chcieliśmy, aby obchody Roku 2003 rozgrywały się tylko na poziomie pikników, happeningów, koncertów i konferencji, ale tak w dużej mierze się stało. Udało się jednak – zgodnie z oczekiwa-

niem Rady Unii, która ogłosiła Rok 2003 – wypromować poprzez działania medialne wiele przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych. Miniony Rok nazwałbym promocją niepełnosprawności. Medialnym pospolitym ruszeniem.

– Czy podejmowaliście również jakieś próby działań politycznych?

– Te próby okazały się nieudolne, skoro zaraz po zakończeniu roku do dymisji podała się Minister Jolanta Banach, pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych. Martwi mnie to, ponieważ niepełnosprawność w Polsce nie dotyczy jedynie blisko pięciu milionów ludzi. Problemy niepełnosprawności do-

tyczą przecież także rodzin osób niepełnosprawnych, czyli jest to ogromna grupa ludzi, stykająca się na co dzień i borykająca z niepełnosprawnością. Wyobrażałem sobie, że ten rok powinien bardzo dużo załatwić, ale gdy wracam do celów wytyczonych przez Unię Europejską, zapisanych w Artykule nr 2 Decyzji Rady Europy na Rok 2003, to nie znajduję tutaj słowa o radykalnej poprawie sytuacji niepełnosprawnych. Było tak, jak miało być. Odbyło się mnóstwo konferencji, pikników, spotkań informacyjnych, masmedia o Roku Osób Niepełnosprawnych mówiły tak dużo, aż niektórzy już mieli tego roku dosyć.

– Co wydaje się Panu w tym kontekście, mimo wszystko, najważniejszym osiągnięciem minionego roku?

– Największym osiągnięciem są dla mnie działania Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, ponieważ bardzo dużo wysiłku nas kosztowało to wszystko, co udało nam się zrobić. Przede wszystkim, zaprojektowaliśmy polskie logo Roku 2003, które było powszechnie używane przez różne organizacje przy wszystkich wydarzeniach, związanych z obchodami Roku Osób Niepełnosprawnych. Następnie, oczekiwane od lat – Centrum Informacyjne dla Osób Niepełnosprawnych, w którym mamy kilku pracowników socjalnych, prawnika i psychologa. Uruchomiliśmy także pod adresem: www.niepelnosprawni.info portal dla osób niepełnosprawnych, gdzie mogą znaleźć podstawowe informacje sami zainteresowani, ich rodziny, dziennikarze, studenci, organizacje pozarządowe. Osiągnięciem naszym były też cykliczne debaty pod hasłem „Prawo dla niepełnosprawnych”, na które zapraszaliśmy prawników, przedstawicieli rządu i samorządów oraz przedstawicieli organi-

wszyscy zbieramy pieniądze w skarbonkach diakonijnych.

Na tym miejscu dziękuję wszystkim, którzy pracują diakonijnie na płaszczyźnie ogólnokościelnej, diecezjalnej i parafialnej. Dziękuję także wszystkim tym, którzy jako wolontariuszki i wolontariusze poświęcają swój wolny czas w różny sposób angażując się w tę służbę. Wiem, jak ważna jest służba odwiedzinowa, czy pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym w załatwieniu spraw urzędowych, czy prosta pomoc w zakupach lub domowych obowiązkach. Ważne jest to, by być z drugim człowiekiem, poświęcić mu swój czas i ofiarować swoją miłość. Niech Pan rozpała w nas miłość i gotowość do służby.

Serdecznie pozdrawiam wszystkie osoby starsze i niepełnosprawne. Zachęcam Was do jak najbardziej aktywnego udziału w życiu Kościoła. Cieszę się z organizowanych w Ustroniu-Polanie spotkań dla osób niepełnosprawnych i mam nadzieję, że podobne spotkania odbywać się będą także w innych miejscowościach i parafiach. Mam nadzieję, że w Roku diakonii wiele

naszych kościołów i kaplic oraz sal parafialnych przestanie być fortecami niedostępnymi dla osób mających problemy z chodzeniem po schodach i poruszających się na wózkach inwalidzkich i pojawią się przy nich podjazdy.

Wszyscy tworzymy Kościół – młodzi i starzy, sprawni i niepełnosprawni, bogaci i niezamożni. Do nas przemawia Jezus i mówi: Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli miłość wzajemną mieć będziecie. On bowiem kocha nas wszystkich tą samą miłością i chce, byśmy tak samo jak On wzajemnie się kochali. Bo każdy z nas jest w Jego oczach równie cenny i drogi. Niech więc nikt nie czuje się samotny i niepotrzebny. W duchu miłości idź do innych, którzy są samotni, a staniessz się im potrzebny.

Niech Jezus – nasz Pan raczy więc błogosławić nas wszystkich i napełniać nas swoją miłością, by rosło wśród nas dzieło diakonii.

Wasz w Chrystusie Panu,

*biskup Kościoła
Janusz Jagucki*

zacji pozarządowych. Były to debaty na temat sytuacji prawnej osób niepełnosprawnych, obszarów ich życia, gdzie prawo nie jest respektowane. Naszym sukcesem na pewno była przeprowadzona największa kampania społeczna roku 2003 pod hasłem „Czy naprawdę jesteśmy inni?”. Jej celem była walka ze stereotypami w postrzeganiu osób niepełnosprawnych oraz integracja dwóch światów – niepełnosprawnych i sprawnych członków naszego społeczeństwa. Główna myśl kampanii opierała się na przekonaniu, że wszyscy bez względu na swoją sprawność jesteśmy ludźmi, mającymi takie same potrzeby i marzenia. Udało nam się wokół tej kampanii, nawiązać bardzo dobrą współpracę z Telewizją Polską, z Polskim Radiem i z Agencją Reklamową Leo Burnett, która pomogła nam opracować tę kampanię graficznie. Finałem naszej pracy był dzień 3 grudnia 2003 r. w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, gdzie odbyła się Wielka Gala Integracji, podczas której dokonano oficjalnego zakończenia i podsumowania Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych. Imprezę zorganizowało Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Jolanta Banach – pełnomocnik rządu ds. osób niepełnosprawnych oraz Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Partnerem tego wydarzenia było Miasto Stołeczne Warszawa i Telewizja Polska S.A. Zaraz potem w Muzeum Narodowym w Warszawie otwarto Wystawę Artystów Malujących Ustami i Nogami „Sztuka bez barier”, na którą zaprosiliśmy artystów z całego świata. Szczególne zainteresowanie wywoływały prace japońskiego artysty Tomihiro Hoshino, który poprzez swoją twórczość nie tylko edukuje, ale daje świadectwo swojego życia, cierpienia i szczęścia. Wystawa cieszyła się ogromną popularnością, odwiedziło ją kilkanaście tysięcy osób.

A w międzyczasie nasze konkursy: „Hotel bez Barier” – I ogólnopolski konkurs dla hoteli na obiekt najlepiej dostosowany dla osób niepełnosprawnych. II edycja konkursu „Apteka bez barier”, którego celem jest zachęcenie właścicieli aptek do likwidowania barier i dosto-

sowywania aptek do potrzeb osób niepełnosprawnych. III edycja konkursu dziennikarskiego „Oczy otwarte”, organizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Dziennikarzy Polskich. I edycja „Człowiek bez barier”, gdzie laureatem była osoba, która pomimo niepełnosprawności bardzo dobrze radzi sobie w życiu. Z Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych był również związany nasz program edukacyjny i konkurs dla młodzieży szkolnej „Czy naprawdę jesteśmy inni? Razem w naszej szkole”, którego działaniem objęliśmy blisko siedem tysięcy gimnazjów w Polsce. Sukcesem Roku 2003 jest to, że udało się pokazać niepełnosprawność przez pryzmat normalności.

– Jaka sprawa okazała się najtrudniejsza do zrealizowania?

– Najbardziej brakuje mi, po Roku 2003, trwałych, systemowych rozwiązań. Z zazdrością patrzę na Szwedów i na ich prezydenta, który mówi, że w roku 2010 cały Sztokholm będzie dostosowany dla niepełnosprawnych. Brakuje mi czegoś takiego, jak strategicznych planów, żeby było wiadomo, co

nas czeka. Stawiamy krok za krokiem w budowaniu lepszej sytuacji osób niepełnosprawnych. Najbardziej brakuje w tej drodze odpowiedniego przygotowania ludzi Rządu i Parlamentu. Dymisja naszego pełnomocnika w Rządzie jest tego dowodem. Nowelizacja ustawy o zatrudnieniu i rehabilitacji nie dała jasnych rozwiązań, wprowadziła tylko wielkie zamieszanie w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Także organizacje pozarządowe, które nie mogą się ze sobą dogadać, nie wykorzystały tego roku właściwie. Nie potrafiły się skonsolidować, aby być poważnym partnerem dla Parlamentu i Rządu. To jest wielka porażka naszego środowiska.

Najtrudniejsze było osiągnięcie dialogu i nic w najbliższym czasie go nie zapowiada. Przez cały Rok 2003 nadmuchaliśmy balon wielkich nadziei, obietnic i oczekiwań, które nie mogły być urzeczywistnione, ale zrobiono jedno – nagłośniono dobrze problemy osób niepełnosprawnych. Pozostaje teraz pytanie: co dalej?

oprac. D.Lukas

Wielka Gala Integracji 2003

Miałem okazję uczestniczyć w zakończeniu oficjalnych obchodów Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych podczas Wielkiej Gali Integracji, która odbyła się 3 grudnia 2003 r. Pojechałem do Warszawy na dwa dni na zaproszenie Diakonii Kościoła.

Ponieważ Gala Integracji zaczynała się dopiero o godzinie dwudziestej, miałem jeszcze sporo czasu na spotkanie i rozmowy z przyjaciółmi wolontariusza-

mi i pracowniczkami biura Diakonii.

Wielka Gala Integracji w sali Kongresowej gościła wiele znanych osób z Prezydentową Jolantą Kwaśniewską na czele.

Byłem pod wrażeniem, że tak wiele osób niepełnosprawnych spotkało się razem tego wieczoru. Przedstawiono wiele osób, które choć są niepeł-

nosprawne, to jednak nie poddają się chorobie i rozwijają swoje pasje.

W pamięci utkwiły mi także występy znanych i popularnych artystów, jak również osób inaczej sprawnych.

Przeżyłem piękny wieczór i za te niezapomniane przeżycia dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że byłem jednym z gości Gali Integracji. Było to dla mnie wielkie wyróżnienie.

Sobiesław Richter

Na Rok diakonii

Ojciec Misji Wewnętrznej Kościoła Ewangelickiego ks. Jan Henryk Wichern z Hamburga (1808-1881) podczas Dni Kościoła („Kirchentag”) w dniu 23 września 1848 r. w Wittenberdze w swojej słynnej mowie wypowiedział znamienne słowa, które stały się podwaliną Misji Wewnętrznej, czyli dzisiejszej Diakonii: „Kościół wyjaśnia, że miłość należy do mnie tak samo, jak i wiara”, a więc sprawą Kościoła jest nie tylko wiara, ale także i miłość. Mając to na względzie XI Synod Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Polsce ogłosił rok 2004 Rokiem diakonii.

Kiedy ks. Jan Wichern wezwał Kościół i społeczeństwo do odnowienia starochrześcijańskiej i apostołskiej diakonii zaczęły powstawać pierwsze ewangelickie diakonaty, do których

wstępowały młodsze i starsze kobiety pragnące poświęcić swoje życie sprawie miłości bliźniego. Były to bowiem czasy wielkiej biedy w Europie, wielu było bezdomnych, bezrobotnych, głodnych, pozbawionych opieki społecznej. Ewangelickie diakonaty, jak np. założony przez Matkę Ewę von Tiele Winckler w Miechowicach, ks. seniora Karola Kulisza w Ligotce Kameralnej i w Dziegielowie, wyszły na przeciw tym socjalnym problemom, niosąc pomoc sierotom, dzieciom ulicy, bezdomnym, chorym, sędziwym, pozbawionym dachu nad głową. Ten rodzaj służby ewangelicznej, która przez 150 lat służyła zarówno ludziom starym, jak i młodym, dzisiaj niestety zamiera z powodu braku nowych powołań siostr diakonis i braci diakonów. Dotyczy to także Diakona-

tu „Eben-Ezer” w Dziegielowie, który ma ogromne zasługi zarówno dla Kościoła, jak i dla polskiego społeczeństwa. W nim, jak i w innych ewangelickich diakonatach istniejących przed wojną, pracowało wiele siostr diakonis, które nie tylko całe życie ofiarowały w służbie dla bliźnich, ale także dosłownie, zwłaszcza w czasie II wojny światowej, za bliźnich. Stąd słowa Jezusa Chrystusa: „Większej miłości nikt nie ma nad tę, jak gdy kto życie swoje kładzie za przyjaciół swoich” (J 15,13) dotyczą także naszych siostr diakonis i wszystkich, którzy pracę diakonacką wykonują po dzień dzisiejszy.

Dzisiaj w wielu krajach Unii Europejskiej, do której nasz kraj wstąpił z dniem 1 maja 2004 r., powstają w miejsce dotychczasowych diakonatów, nowe diakonaty o nowych regu-

Jak upowszechnić dzieło diakonii?

– wspólne propozycje Diakonii diecezji cieszyńskiej na Rok diakonii 2004: do omówienia i dyskusji

Działania ideowe i propagujące:

- chrześcijańska służba bliźniemu – diakonia jako temat różnego rodzaju spotkań (rekolekcje dla dzieci i młodzieży, dla katechetów, dla pracowników szkółek niedzielnych, liderów młodzieżowych, na lekcjach religii, w ramach szkoleń dla wikariuszy, spotkań młodzieżowych, godzin biblijnych),
- uwrażliwienie katechetów i zachęta do mocniejszego akcentowania tematu diakonii na lekcjach religii i na szkółkach niedzielnych,
- uwzględnianie tematów o diakonii wraz z ich praktyczną konfrontacją (odwiedziny w domu opieki, spotkania dla niepełnosprawnych) w ramach szkoleń dla wikariuszy,
- upowszechnianie skarbonki diakonijnej i świecy wigilijnej w parafiach,

- propagowanie wybranych idei diakonijnych: parafialnych świetlic dla dzieci, spotkań niepełnosprawnych, stacji diakonijnych, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego,
 - popularyzacja idei wolontariatu, 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, „Roku służby dla Pana”, Diakonatu, Rodzinnych domów dziecka w ramach tygodnia ewangelizacyjnego w Dziegielowie, przy współpracy z CME, biurem Diakonii Kościoła, Diakonatem,
 - popularyzacja poprzez Luterski Program Radiowy „Po prostu”, lokalną prasę i media.
- Działania praktyczne:**
- organizowanie kolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i ubogich z terenu diecezji,
 - organizowanie Diakonijnych Dni Kościoła w diecezji,

- organizowanie koncertu charytatywnego w ramach zjazdu chórów w diecezji,
- rekolekcje diakonijne dla rad parafialnych,
- zachęcanie chórków dziecięcych, grup ze szkółek niedzielnych, dzieci i młodzieży do odwiedzin mieszkańców domów opieki i innych tego rodzaju placówek,
- zorganizowanie diecezjalnego zjazdu konfirmantów przy współpracy z Diakonatem „Eben-Ezer” i CME w Dziegielowie,
- współpraca ze środowiskowymi duszpasterstwami,
- zapraszanie specjalistów, praktyków w różnych dziedzinach pracy diakonijnej Kościoła i organizacji charytatywnych w ramach konferencji diecezjalnej księży.

oprac. ks. Marek Londzin

łach, a nawet zakony ewangeliczne, których zadaniem jest służyć współczesnemu człowiekowi, tak samo jak służyły w XIX wieku. Pod wieloma względami obecne czasy można przyrównać do Wiosny Ludów (1848 r.). Tak jak w połowie XIX wieku, tak i dziś na początku XXI wieku, zarówno w naszym kraju, jak i innych krajach świata, jest wielu bezdomnych, bezrobotnych, wśród nich ludzi młodych, którzy pragną pracować; wielu cierpiących głód i choroby, pozbawionych wszelkiej opieki społecznej. I być może zadaniem Kościoła i wyzwaniem dla niego stanie się, podobnie jak w XIX wieku, niesienie pomocy tym ludziom.

Dlatego jako prezes Synodu Kościoła zachęcam ludzi młodych i starszych, samotnych, których wiara czynna jest w miłości, do angażowania się w sprawy diakonii, poprzez jej różne formy działania, czy to odnowę diakonatu lub zakładanie nowych diakonatów, „zakonów” w du-

chu ewangelickim, zarówno żeńskich, jak i męskich, na wzór ewangelicznych zakonów w krajach zachodniej Europy. Moja zachęta, a nawet wezwanie pozostają w zgodzie z aktualną Pragmatyką Służbą Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w RP par. 36 p. 3 i par. 37, par. 194 p. 3 (ZPW par. 55). Wszystko to po to, aby diakonia w naszym kraju i Kościele dzięki impulsom Roku diakonii na nowo zajaśniała blaskiem służby dla bliźniego.

Jednocześnie chcę wyrazić wielkie słowa uznania i podziękowania dla tych tym wszystkich, którzy od wielu lat służą w Diakonacie, służą jako wolontariusze i pracują dla Diakonii Kościoła, w Diakoniacie diecezjalnych i komisjach parafialnych. Dla wielu stali się oni prawdziwym błogosławieństwem w trudnych życiowych sytuacjach, ubogacili to życie, uczynili je godnym, często lepszym.

*ks. Jan Gross
prezes Synodu Kościoła*

DIECEZJA KATOWICKA

Diecezjalna Komisja Diakonii w diecezji katowickiej planuje przede wszystkim dalszy rozwój sprawdzonych już form pracy diakonijnej, pozyskiwanie nowych osób do tego rodzaju pracy, propagowanie służby na rzecz bliźniego.

Rok 2004 ogłoszony Rokiem diakonii będzie też okazją do szukania nowych rozwiązań, pomysłów na pracę diakonijną, uwrażliwiania innych na potrzeby ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych, potrzebujących wsparcia psychicznego lub materialnego.

W Roku diakonii na terenie diecezji katowickiej, Komisja zamierza i planuje:

- ◆ omawiać tematykę diakonijną na nabożeństwach, szkólkach niedzielnych, lekcjach religii i nauki confirmacyjnej, spotkaniach młodzieży, spotkaniach parafialnych, zebraniach koła pań, godzinach biblijnych,
- ◆ promować działalność parafialnych komisji diakonijnych,
- ◆ zorganizowanie rekolekcji dla

księży diecezji katowickiej (15-17 marca br., temat przewodni: diakonia)

- ◆ zorganizowanie Diecezjalnego Forum Diakonijnego (Katowice, 27 marca br.)

- ◆ zorganizowanie Diecezjalnej Konferencji Księży i Katechetów poświęconej diakonii (7 września br.)

- ◆ inaugurację Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom 2004 (Jastrzębie Zdrój, 27 listopada br.)

oprac. ks. Jan Raszyk

DIECEZJA WROCŁAWSKA

W związku z Rokiem diakonii w naszym Kościele nie planujemy żadnych specjalnych „akcji”. Nadal będziemy rozwijać i rozszerzać działalność Diakonii Diecezji Wrocławskiej, a w niej centrum Kształcenia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych we Wrocławiu. Propagować będziemy również idee i cele ewangelickiej diakonii. Planujemy również wzmocnienie działań diakonii parafialnej poprzez tworzenie tzw. grup pomocowych. We wrześniu br. zorga-

Diakonia

Moja diakonia

Zaczęła się w Kaliszu.
Na Litewskiej do domu opieki
Matka przyniosła do Chrztu Świętego,
By oddać Bogu, chłopca swojego.

Moja diakonia

Kaliskiego chłopaka,
W szkółce niedzielnej nauki brała,
Aby pójść dalej w dorosłe życie,
Czynem i słowem służyć obficie.

Moja diakonia

Była także w Węgrowie.
Sareptę i Siostry zakrzątane
Wspominać zawsze będę tak miło,
Bo służyć innym i tam się uczyło.

Moja diakonia

Na ulicach Warszawy.
Przez rok cały nosiłem obiady;
Codziennie przez miasto z menażkami
Szedłem, szczęśliwy, szybkimi krokami.

Nasza diakonia

W Częstochowie już wspólna.
Halina tu nad stołem czuwała,
Czy było to w dzień, czy było w nocy,
Gdy przyszły do nas transporty pomocy.

Nasza diakonia

W bielskiej teraz parafii.
Halina tutaj Soar prowadzi;
Zadaniem mym: szukać możliwości
Dać spragnionemu trochę radości.

P. A.

Bielsko, 12 lutego 2004 r.

nizujemy uroczystości związane z 5-leciem Diakonii Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Polsce.

bp Ryszard Bogusz

DIECEZJA WARSZAWSKA

Czas na rzeczową debatę i profesjonalizm w diakonii

Po rozmowach przeprowadzonych z przedstawicielami parafii diecezji warszawskiej podczas Konferencji Duchownych wyłoniło się kilka istotnych spraw, których omówienie właśnie podczas Roku diakonii w naszym Kościele wydaje się bardzo zasadne.

1. Nowoczesne formy pracy diakonijnej oparte o pracę zawodową profesjonalnie wyszkolonych pracowników diakonijnych nie mogą wypierać dotychczasowych form pracy

diakonijnej opartej na wolontariacie. Sprawa ta dotyczy aktywności parafialnej w naszych parafiach, zwłaszcza w małych jednostkach. Jednocześnie narasta świadomość, że taka praca jest dziś niewystarczająca i wymaga zaangażowania etatowych, profesjonalnie przygotowanych pracowników. To zaś oznacza przeznaczanie właściwych środków finansowych na tę pracę. Oczywiście, rodzi się pytanie, kto ma ponosić koszty tej działalności i skąd mają pochodzić środki finansowe? Jest to pytanie, na które należałoby czym prędzej odpowiedzieć.

2. Jeżeli z ust oficjalnych przedstawicieli Diakonii Kościoła pada krytyka pod adresem Kościoła, że nie potrafi w sposób właściwy zabezpieczyć środków finansowych na działalność diakonii, należy doprowadzić właśnie w roku, który Synod Kościoła ogłosił Rokiem diakonii, do rzeczowej debaty na Sesji Specjalnej Synodu nad właściwą dystrybucją środków, które Kościół posiada, co w konsekwencji powinno pociągnąć za sobą reorganizację strukturalną Kościoła. Biskupi na ostatniej Konferencji w dniu 12 lutego 2004 roku zaproponowali powołanie specjalnej Komisji do zrealizowania tego zadania. Należy dołożyć właściwych starań, aby ta sprawa nie była przedmiotem refleksji jedynie w Roku diakonii, ale stała się stałym elementem myślenia o świadectwie Kościoła we współczesnym świecie.

3. Ciągłe należy stawiać pytanie o zadanie Kościoła w ciągle zmieniającej się sytuacji poczynając od konkretnego miejsca, a kończąc na skali globalnej. Narastająca pauperyzacja społeczeństwa nie może spotykać się z zaniechaniem działania z powodu złych dotychczasowych doświadczeń. Impas musi być przełamany. Należy też ciągle ponawiać pytanie, czy profesjonalne działanie diakonijne, które wymaga zaangażowania środków finansowych, ma się opierać na budżetach parafii, diecezji i Kościoła, czy też należy poprzez odpowiednie działania dążyć do finansowego wsparcia

z zewnątrz. To, co dzieje się w życiu publicznym może nas nie napawać zbytnim optymizmem, to jednak nie zniechęcajmy się, zaniechując wiele spraw. Taką świadomość powinna mieć każda najmniejsza jednostka kościelna. Kto ma być moderatorem tych działań? Należy zobowiązać się wewnątrz diecezji do przeprowadzenia szeregu szkoleń, zarówno duchownych, jak i świeckich pracowników Kościoła oraz Diakonii.

4. Rok diakonii w naszym Kościele rozumiem jako szczególną możliwość działań szkoleniowych i w tym kierunku pragniemy w diecezji warszawskiej podążać i działać.

*bp Mieczysław Cieślak
zwierzchnik diecezji warszawskiej*

DIECEZJA POMORSKO-WIELKOPOLSKA

Także Komisja Diakonijna Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej planuje przede wszystkim kontynuację i rozwój wcześniejszych, wypracowanych i sprawdzonych w diecezji form pracy diakonijnej. Nie są planowane żadne szczególne akcje.

Kontynuowana będzie przez komisję diakonijną przy parafii ewangelickiej w Słupsku praca z „dziećmi ulicy” na terenie miasta Słupsku.

W parafii ewangelickiej w Gdańsku-Sopocie prowadzony jest tzw. Fundusz Lekowy. Środki finansowe pozyskiwane są z ofiar parafian i przekazywane osobom potrzebującym na zakup niezbędnych leków lub opału i żywności. Opieką objętych jest ok. 30 osób.

W tej parafii działa także służba odwiedzinowa – forma pracy diakonijnej szczególnie ważna w warunkach diaspory. Istnieje także, obok tradycyjnego koła pań, także koło pań junierek zaangażowanych w pracę diakonijną.

Na terenie parafii w Poznaniu działa stacja diakonijna dysponująca od niedawna dobrze wyposażoną salą gimnastyczną, z której mogą korzystać zarówno podopieczni stacji, jak i mieszkańcy Poznania.

JBW

Wiarygodność Diakonii

jako odpowiedź na socjalne przemiany

Zmiany polityczne po roku 1989 pociągnęły za sobą przebudowę ustroju ekonomicznego w kierunku prywatnej własności, wolnego rynku i tworzenia społeczeństwa demokratycznego i pluralistycznego, również w dziedzinie socjalnej. Kościoły chrześcijańskie w Polsce pragną uczestniczyć w tym procesie przez taką aktywność, która łagodzi negatywne skutki tych przemian. Proces ten w Kościołach przebiega w dwóch kierunkach: do wewnątrz i na zewnątrz.

Kościoły protestanckie, także w Polsce, mają organizację opartą na zasadach demokracji. W procesie zmian ustrojowych w Polsce zasady te trzeba na nowo rozpoznawać wewnątrz Kościołów w warunkach wolności od kontroli politycznej państwa totalitarnego, np. wybieranie proboszczów odbywa się bez ingerencji władz państwowych, decyzje w sprawach nabywania i zbywania majątku wolne są od ingerencji władz państwowych i podlegają jedynie prawom rynku. W poprzednim ustroju trzeba było te sprawy uzgadniać z władzami państwa. Odkrycie wolności niesie ze sobą potrzebę budowania wiarygodnego autorytetu ewangelickiego urzędu Kościoła.

Dzięki zmianom politycznym otworzyły się nowe możliwości dla aktywnej obecności Kościołów w życiu publicznym. To zadanie zawsze stało i nadal stoi przed Kościołami i wszystkimi jego członkami, lecz w poprzednim ustroju było ograniczone i kontrolowane. Teraz jest zadaniem, które realizuje się w społeczeństwie, które chce być wolne od jakiegokolwiek nacisku i przymusu. Świadectwo Kościoła może być realizowane nie przez przymus, lecz tylko przez zaproszenie. Kościół chce być obecny ze swoim świadectwem o Bogu, który pokazał przez Chrystusa, co to znaczy być bratem i bliźnim. To jest też podstawowa identyfikacja dla pracy diakonii Kościoła.

W naszym rozumieniu nie może być innego, ważniejszego kryterium określające-

go wiarygodność diakonii jak właśnie Ewangelia. Jest tu miejsce dla naszego ewangelickiego rozumienia działania i świadectwa. Ponieważ w Chrystusie otrzymaliśmy tyle darów darmo, bez naszej zapłaty i zasługi, to samo chcemy realizować w naszym działaniu w służbie człowiekowi. W diakonijnym działaniu nie oczekujemy ekonomicznej opłacalności, tzn. chcemy działać na zasadzie *non profit*. Organizowanie działalności diakonijnej na zasadach komercyjnych w Polsce choć jest możliwe, ze względu na zubożenie społeczeństwa długo nie będzie moralnie jednoznaczne. Dla jakości naszego działania ważna jest prawda Ewangelii, że możemy otrzymać jednego denara za cały dzień, kiedy inni wezmą po denarze za jedną godzinę. O taką wiarygodność chcemy zabiegać nie po to, aby wykorzystywać jakość pracy bez zapłaty, ale aby mimo skromnych warunków utrzymać jakość naszej służby. Ta prawda zdaje się chwiać w oczach wielu współpracowników wobec realiów życia, ale Kościół i jego diakonia nie mają innej drogi dla swej wiarygodności. Mówiąc inaczej, trudno organizować służbę diakonijną bez odpowiednich środków finansowych, odpowiedniego wynagradzania ludzi. Kiedy finansowanie Kościoła i jego diakonii oparte jest o dobrowolne datki członków Kościoła, wiadomo że w warunkach ogólnej pauperyzacji społeczeństwa trudno rozwijać programy diakonijne.

Po roku 1945 komunistyczne państwo coraz bardziej zawężało możliwości działania diakonii Kościoła Ewangelickiego. Na przykład zamykano prowadzone przez Kościół domy dziecka, aby pozbawić możliwości wychowania w duchu chrześcijańskim, pozbawiono Kościół jego majątku np. ziemi lub pod postacią działalności gospodarczej, które umożliwiały finansowanie działania diakonijnego. Emigracja ludności ewangelickiej na zachód Europy pozbawiała Kościół i jego diakonię tego, co najcenniejsze: ludzi gotowych do pracy.

Jednym z rozwiązań, które proponuje dziś Kościół Ewangelicki jest praca wolontariuszy. Kościoły Ewangelickie swoją diakonię realizowały poprzez instytucje diakonijne oraz poprzez służbę wolontariuszy, co zawsze najlepiej udawało się na poziomie parafii. Wielu jednak dobrze i fa-

Poznać się i porozumieć

- warsztaty diakonijne w Bratysławie

„Okazało się, że wszyscy bardzo dokładnie przypatrujemy się rzeczywistości, która nas otacza. W naszych społeczeństwach jest tak wiele potrzeb widocznych na co dzień, a dotyczą one różnych grup: osób niepełnosprawnych, starych, chorych, samotnych, ubogich, dzieci i rodzin niedostosowanych spo-

chowu przygotowanych do pracy oczekuje normalnego zatrudnienia w pracy diakonijnej (praca za pieniądze). Powodem jest m.in. pogłębiające się bezrobocie.

Dzięki pracy Komisji Regulacyjnej Kościoła w Polsce, w tym Kościoła Ewangelickiego, otrzymują zwrot zabranego przez państwo komunistyczne po roku 1945 mienia kościelnego. Przywrócenie rentowności tego mienia wymaga jednak wiele nakładów, a przede wszystkim dobrego zarządzania. Wszystkie kłopoty ustrojowej transformacji są tutaj udziałem Kościoła. Dlatego w wielu przypadkach nie podejmuje się decyzji o rozbudowie działalności, dobrze jeżeli nie trzeba tej działalności ograniczać. Nie możemy na obecnym etapie budować nowych domów opieki, ponieważ Kościół nie jest w stanie ich finansować, a finansowanie z instytucji państwa jest niepewne i niestabilne. Zasada ewangeliczna - w małym byłeś wierny, wiele ci powierzę będzie się tu mocno sprawdzała.

Wiarygodność działania nakazuje najwyższy wysiłek i staranie o to, aby nie zmarnować tego, co z takim trudem udało się nam w Polsce jako małemu Kościołowi Ewangelickiemu zrealizować. Oznacza w niejednym konkretnym przypadku i w skali całego Kościoła dyscyplinę i samoograniczenie socjalne, aby wspólnie przetrwać najgorszy czas. Ludzie, którzy szukają w służbie Kościoła tylko miejsca pracy i niczego więcej, nie spełniają tego postulat, którym jest wiarygodność służby. Bez odpowiedzialnej postawy wiary wydaje się to po prostu niemożliwe.

bp Mieczysław Cieślak

(Referat wygłoszony podczas „Osteuropatag” w Bernie w Szwajcarii w dniu 31 stycznia br.)

łecznie. Te problemy są wspólne, podobna jest także nasza przeszłość i jakże często mentalność” - taką refleksję podsumowującą może wypowiedzieć Elżbieta Byrtek, która w dniach 10-12 grudnia 2003 r. uczestniczyła w warsztatach diakonijnych w Jelce koło Bratysławy, zorganizowanych przez Regionalne Biuro ŚFL w Europie Środkowej i Wschodniej. Do Jelki przyjechało 14 osób reprezentujących organizacje diakonijne Kościołów luterzańskich w tej części Europy: z Czech, Chorwacji, Litwy, Polski, Rosji, Słowacji, Serbii i Czarnogóry.

Pierwsza część warsztatów służyła wzajemnemu poznaniu się, przedstawieniu działalności organizacji diakonijnych w różnych krajach. Oficjalnym językiem seminarium był angielski. Wielu uczestników porozumiewało się jednak między sobą bez używania angielskiego lub niemieckiego, w języku będącym mieszaniną języków słowiańskich. Jak zauważyła Elżbieta Byrtek, „to sprzyjało lepszemu zrozumieniu. Prawdopodobnie też po raz pierwszy na tak wielką skalę - od Petersburga poprzez Marjampol, Warszawę, Czeski Cieszyn, Bratysławę po Nowy Sad i Osijek, opisane zostały działania diakonijne”. Wszystkie reprezentowane w Jelce organizacje diakonijne cechowała nie tylko różnorodność strukturalna, ale także różne pola działania, zadania i perspektywy. Wszystkie jednak organizacje chcą wykonywać swoje zadania w ramach misyjnej działalności Kościoła.

Poprzez formę warsztatów polegającą głównie na pracy w grupie uczestnicy do wielu spraw dochodzili sami, sami podejmowali inicjatywę. „Często zadawano nam nietypowe pytania, jak np. czego pozostali uczestnicy powinni dzisiaj dowiedzieć się o tobie? Kogo z obecnych uczestników wybrałbyś do współpracy? Komu z obecnych mógłbyś pomóc i w jaki sposób? Ale dzięki tym pytaniom zawiązywała się interakcja już pomiędzy poszczególnymi osobami, która być może zaowocuje kontaktami na in-

Szukanie punktów zaczepienia – notatki z podróży

„Ten, kto podróżuje, ma coś do opowiedzenia...”, mówi przysłowie. W dniach od 24 do 30 stycznia 2004 r. i ja wybrałem się w podróż, więc mogę coś opowiedzieć. Jestem księdzem ewangelickim i przewodniczącym zarządu Działu Diakonii okręgu kościelnego Minden, najbardziej wysuniętego na północny-wschód zakątku Westfalii w Niemczech. Dział Diakonii Minden zatrudnia na stałe ponad 1000 osób, które pracują głównie wśród ludzi starszych i niepełnosprawnych, w przedszkolach i poradnictwie, jak również w innych obszarach pracy diakonijnej.

W obliczu wstąpienia Polski i innych krajów do Unii Europejskiej, stawiamy sobie w Diakonii Minden pytanie, jakie znaczenie będzie mieć współpraca z naszymi partnerami z krajów, które wstępują do

Unii. Ucieszyłem się więc z zaproszenia Diakonii Kościoła do odwiedzenia Polski i zapoznania się z sytuacją Kościoła Luterńskiego i Diakonii w Polsce. Przekonałem się, że wiele moich oczekiwań i wyobrażeń różni się z rzeczywistością. Z niemieckiej perspektywy trudno mi było sobie wyobrazić sytuację niewielkiego Kościoła – którego liczba dusz odpowiada liczbie członków dużego okręgu kościelnego w Niemczech – w tak dużym kraju, jakim jest Polska. Także fakt, że w polskim Kościele ewangelicko-augsburskim nie wprowadzono do tej pory ordynacji kobiet, był dla mnie czymś niecodziennym.

Przekonałem się także podczas tej wizyty, że zupełnie inaczej podchodzi się w Polsce do budowy domów opieki: buduje się domy duże, przestronne, niemal luksusowe,

podczas gdy w Niemczech odchodzi się od tego modelu na rzecz domów mniejszych, budowanych racjonalnie i funkcjonalnie, także z myślą o ich pracownikach. W Niemczech popularny, a także o wiele bardziej opłacalny, jest system opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej. Zauważyłem, że, ten system opieki nad starszymi osobami, które mogą dzięki temu pozostać w swoich gospodarstwach domowych, dopiero się w Kościele ewangelickim w Polsce zaczyna rozwijać (działa przy wielu parafiach i niektórych stacjach diakonijnych – przyp. red.). Tutaj widzę pewne szanse i wyzwania na przyszłość stojące przed Kościołem Luterńskim w Polsce, nad którymi można by się wspólnie zastanowić, jak taki model opieki socjalnej wprowadzić w polskiej rzeczywistości, by mógł on dobrze funkcjonować i spełniać swe zadania.

Silne wrażenie wywarło na mnie zaangażowanie młodego małżeństwa z Dziegielowa, które prowadzi Rodzinny Dom Dziecka. Tyle dzieci, niekończący się wysiłek, każdego dnia przez całą dobę i tak przez cały rok... A przy tym bez odpowiedniego wykształcenia, bez dodatkowej profesjonalnej pomocy z zewnątrz. Rzeczywiście imponujące.

Również początki pracy z osobami niepełnosprawnymi, które miałem możliwość zaobserwować, są obiecujące. Bylibyśmy także tutaj zainteresowani śledzić dalej ten rozwój, a także towarzyszyć w nim i być może wspólnie na tej drodze coś przedsięwziąć lub wypracować. Jako organizacja oferująca fachową pomoc osobom niepełnosprawnym, moglibyśmy wiele w tej dziedzinie wnieść z własnego doświadczenia. Ogólnie rzecz biorąc kształcenie i doksztalcanie jest tematem, który otwiera wiele perspektyw współpracy. Rozmowy, które mogłem prowadzić na ten temat z ks. prof. Bogusławem Milerskim z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej pomogły znaleźć wiele punktów zaczepienia, które mogą mieć sens i znaczenie w nowej, zjednoczonej Europie. I chociaż w tej chwili nie istnieje jeszcze żaden projekt, który można by zaprezentować, to jednak sądzę, że w Niemczech i w Polsce dojdzie z czasem do roz-

Nabożeństwo rozpoczynające warsztaty odprawili: ks. I. Lukas, dyr. Biura Regionalnego SFL i ks. M. Ševčíkova ze Słowacji

tej pory bardziej intensywna była współpraca z zachodnimi partnerami, tymczasem – szczególnie w obliczu rozszerzającej się Unii Europejskiej, ale nie tylko, również biorąc pod uwagę to, że większość Kościołów w tym regionie to Kościoły mniejszościowe – konieczna jest regionalna

nym szczeblu. Może zrodzą się z niej jakieś wspólne projekty?” – zastanawia się Elżbieta Byrtek. „To była dobra okazja do tego, by spojrzeć z dystansu na własną pracę, zobaczyć swoje mocne strony, niebezpieczeństwo wypalenia się”, dodaje.

Były to pierwsze tego typu warsztaty, mające przed wszystkim na celu prezentację pracy osiągnięć i wyzwań będących udziałem Kościołów mniejszościowych i ich organizacji diakonijnych w Europie Środkowej i Wschodniej. „Chcieliśmy zachęcić i pobudzić do regionalnej współpracy w dziedzinie diakonii. Wydaje się, że do

Uczestnicy warsztatów (od lewej): ks. V. Klesevicius (Litwa), E. Byrtek (Polska), Mirjana Valašek (Chorwacja)

współpraca”, powiedział ks. Ireneusz Lukas, dyr. Regionalnego Biura Światowej Federacji Luterńskiej w Europie Środkowej i Wschodniej. „Tym bardziej, że małe Kościoły mają ograniczone możliwości działania”, dodał.

DL, EB

Polsko-niemieckie seminarium w Istebnej

W dniach 13-20 października 2003r. Diakonia Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP i Schwester- und Bruderschaft des Johannesstifts Berlin zorganizowały wspólne seminarium diakonijne poświęcone problematyce tożsamości europejskiej. W seminarium wzięło udział 10 osób z Niemiec i 14 osób z Polski. Seminarium zostało dofinansowane przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej ze środków Republiki Federalnej Niemiec.

Polscy i niemieccy uczestnicy zastanawiali się podczas seminarium się nad symbolami łączącymi Europejczyków żyjących w kręgu kultury chrześcijańskiej.

W pierwszej części wygłoszono referaty związane z tematem seminarium. Oprócz dyskusji nad referatami, wstępnie opracowano plan dalszej współpracy pomiędzy

Schwestern- und Bruderschaft des Johannesstifts Berlin i Diakonią Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego w RP.

W planie drugiej części seminarium znalazły się cztery wycieczki przeznaczone głównie dla niemieckich uczestników. Wycieczki były połączone ze spotkaniami z przedstawicielami władz lokalnych Cieszyna i Istebnej, zwierzchnikami diecezji cieszyńskiej i katowickiej oraz przedstawicielami środowisk lokalnych Istebnej, Ustronia, Katowic i Jastrzębia Zdroju.

Kontynuacją seminarium w Istebnej było następnie kolejne spotkanie polsko-niemieckiej grup roboczych ds. współpracy pomiędzy obiema instytucjami, które miało miejsce dnia 24 listopada 2003 r. w Katowicach.

Anna Darzyńska

Michalinka ma obecnie 7 lat i wymaga stałej opieki fizjoterapeuty, logopedy i psychologa, gdyż do tej pory nie porusza się samodzielnie i nie mówi. Wzmoczone napięcia mięśniowe ograniczają jej podstawowe czynności ruchowe. Zakupiony w ubiegłym roku, dzięki pomocy Diakonii Kościoła i parafii ewangelickiej w Gdańsku-Sopocie, aparat typu S.W.A.S.H. pozwala jej na utrzymanie prawidłowej pozycji kończyn dolnych i umożliwia utrzymanie pozycji siedzącej. Noszenie tego aparatu może zapobiec operacji bioder.

Za okazaną pomoc w zakupie aparatu jeszcze raz bardzo dziękuję. Moja córka dzięki inicjatywie Diakonii naszego Kościoła „gościła” w wielu ewangelickich domach. Dzięki Państwa bezinteresownej pomocy w zakupie aparatu, może teraz niemal samodzielnie siedzieć i stać. To dla mnie, dla moich bliskich, jak również dla Michalinki ogromna radość. Dziękuję z całego serca.

Małgorzata Polańska

woju pewnych inicjatyw, dla których pomocne mogą się stać dobre kontakty między naszymi organizacjami diakonijnymi.

Podczas wizyty w Polsce odniosłem także wrażenie, co mnie szczególnie i osobiście ucieszyło, że Kościół Luteranski w Polsce bardzo poważnie traktuje polecenie Jezusa wobec swego Kościoła: służbę bliźniemu. W czasach, w których człowiek coraz mniej może liczyć na zabezpieczenie ze strony państwa, diakonijne zaangażowanie Kościoła zyskuje coraz większe znaczenie. W Niemczech to diakonijne zaangażowanie Kościoła jest jednym z najczęściej podawanych powodów, dla których ludzie uważają, że Kościół jest ważny. Ta praca jest uznana i traktuje się ją z wielkim respektem. W czasach, gdy w Polsce mają miejsce wielkie zmiany i krajobraz socjalny jest na nowo porządkowany, także przed Kościołem Luteranskim otwiera się szansa współkreowania tej nowej rzeczywistości.

Wszystkim tym, którzy tę szansę chcą wykorzystać i do tego celu podążać, życzę, aby im się powiodło i niechaj Bóg obdarzy ich swym błogosławieństwem.

Jedni drugich brzemiona noście, a tak wypełnicie zakon Chrystusowy. (Ga 6,2)

ks. Frank Stefan
tłum. i oprac. Danuta Lukas

Dzień Europy Wschodniej w Szwajcarii

Problemy socjalne krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz propozycje ich rozwiązań były tematem przewodnim konferencji „Osteuropatag”, zorganizowanej 31 stycznia br. w Bernie w Szwajcarii przez Dzieło Pomocy Kościołów Ewangelickich w Szwajcarii (HEKS). Do Berna przyjechali przedstawiciele organizacji diakonijnych, charytatywnych organizacji kościelnych z Albanii, Armenii, Polski, Rumunii i Włoch. Osoby zainteresowane tą tematyką z terenu Szwajcarii. Diakonię Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego w Polsce reprezentował bp Mieczysław Cieślarski z Łodzi.

Zaproszeni referenci przedstawiali w swoich przemówieniach aktualną sytuację socjalną w swoim kraju. Uczestnicy mieli możliwość wyboru referatu według własnych zainteresowań. Jednodniowe spotkanie służyło przede wszystkim zaprezentowaniu się poszczególnych zaproszonych organizacji, przybliżeniu specyfiki jej pracy i pola działania na terenie danego kraju szwajcarskiemu odbiorcy. Stworzyło też punkt wyjściowy dla ewentualnej współpracy lub wspierania konkretnych projektów przez szwajcarskich odbiorców. MC

Serdecznie dziękujemy Diakonii Kościoła za pomoc finansową na zakup protezy dla naszego dziecka. Ta kwota pomogła nam zrekompensować poniesione koszty, gdyż Narodowy Fundusz Zdrowia nie refunduje przedmiotów ortopedycznych zakupionych za granicą.

Cieszymy się, że mogliśmy zakupić dla naszego Adasia protezę wykonaną z materiałów wysokiej jakości, która wyrównuje wrodzony ubytek kończyny, pomaga mu w wykonywaniu prostych, codziennych czynności i zmniejsza niebezpieczeństwo powstania deformacji kręgosłupa.

Gorące podziękowania kierujemy do wszystkich osób, które okazują nam wiele zrozumienia i pragną pomóc.

Szczególne słowa podziękowania składamy ks. Piotrowi Wowry za przychylność, doradztwo i pośrednictwo w załatwieniu formalności.

Najmilszym wyrazem naszej wdzięczności niech będzie uśmiech naszego 2,5 letniego synka.

Alina i Józef Śliż

Lato z chłopakami

„ – *Może ktoś zdecyduje się pojechać w wakacje do Schneidlingen, aby bliżej poznać miejsce, z którego przyjechali nasi przyjaciele?*” – hasło to padło pewnego razu podczas turnusu w Mikołajkach. Ponieważ sam przez długi czas zastanawiałem się, jak i gdzie spędzę tegoroczne wakacje, nad tym hasłem zacząłem się poważnie zastanawiać. Kiedy okazało się, że jest ono jak najbardziej realne, bo także strona niemiecka chętnie by przyjęła praktykanta z Polski - zdecydowałem się pojechać.

Jadąc tam pełen byłam obaw, „czy podołam?”, pytań „jak będzie?”, ale przede wszystkim pełen ciekawości nowego miejsca. W Schneidlingen miałem mieć praktykę w ośrodku dla niepełnosprawnych umysłowo, o różnym stopniu upośledzenia. Na prace tę się cieszyłem i chciałem jej sprostać.

Trafiłem do grupy numer dwa zamieszkującej pierwsze piętro starego, masywnego, zbudowanego z czerwonej cegły domu. Lesly, Sebastian, Patrick, Renee, Daniel, Oliver i Thomas – stanowili typowo męską grupę, nad którą opiekę sprawowały panie: Becker, Muchau oraz Cornelia, Christian i ja.

Każdego dnia przemierzałem krótką drogę z mojego mieszkania obok kościoła lokalnej parafii, do ich domu. Były wakacje, chłopcy nie musieli chodzić do pobliskiej szkoły, korzystali zatem z uroków wolnego czasu. Myślę, że przez ten czas udało mi się ich trochę poznać i zrozumieć.

Lesly, Sebastian i Patrick dominowali głównie na boisku piłkarskim lub podczas wspólnych wypraw w teren – na przykład na rowerach. Oliver był zafascynowany enerdowskimi trabantami, które pochłaniały go całkowicie i kojarzyły mu się z mamą, z którą kiedyś w czasach NRD właśnie tym autem jeździł. Danielowi z kolei trzeba było poświęcać dużo czasu. Sytuacje, gdy podczas wspólnego posiłku wycierał ręce umazane masłem orzechowym nie należały do rzadkości. Daniel był także fanem zespołów grających muzykę techno. Z Renee codziennie wieczorem razem uprawialiśmy gimnastykę.

Patrząc na fotografie z minionych wakacji przypominam sobie uczucia, jakie mi tam towarzyszyły, wydarzenia, które miały miejsce. Przede wszystkim przypominam sobie jednak tych, których spotkałem – mieszkańców Klusstifung w Schneidlingen. Odczuwam głęboki sens mojej pracy i pobytu wśród tych chłopaków: w wielu małych gestach, wspólnych zwykłych chwilach. Było wśród nich tak zwyczajnie i tak niezwykcyjnie zarazem.

Robert Szmigielski

Wyjazd do Amalienhof

Diakonia Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego wraz z Dziełem Diakonii Niemiec zorganizowała wyjazd osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami do górskiej miejscowości Obing/Amalienhof w południowej Bawarii. Uczestnicy wyjechali do Niemiec w niedzielny ranek 31 sierpnia 2003 r. ze Skoczowa. Pobyt w Obing zaplanowano do dnia 8 września.

Po czternastogodzinnej podróży grupa z Polski dotarła do Ośrodka Amalienhof, gdzie wszystkich serdecznie powitała Henrike Staab z Diakonii Würzburg, która również zapoznała gości z budynkiem i otoczeniem.

Następnego dnia po śniadaniu nastąpiło wzajemne przedstawienie się. Na wtorek zaplanowano wycieczkę do Salzburga i zwiedzanie muzeum.

Kolejne dni również były pełne atrakcji, jedną z nich była m.in. podróż statkiem po jeziorze Chiem, na którym leżą dwie wyspy: mężczyzn (Herreninsel) i kobiet (Fraueninsel). W planie pobytu w Amalienhof była też wycieczka do muzeum motoryzacji w Amerang i do zabytkowego miasteczka Wasserburg.

Wiele ciekawych zajęć odbywało się też na miejscu, w Amalienhof: zajęcia z malarstwa, zajęcia fizyczne i zabawy sportowe, dyskoteki wieczorne, quiz z wiedzy o Niemczech i Polsce. W ostatnim dniu pobytu odbyło się wspólne nabożeństwo, a wieczorem bal przebierańców.

Henryk Szewczyk

STYCZEŃ

■ 16 stycznia, Warszawa

Spotkanie noworoczne zorganizowane przez Polską Radę Ekumeniczną.

■ 31 stycznia-2 lutego, Getynga/Niemcy

Spotkanie z niemieckimi kandydatami na wolontariuszy (ok. 60 osób). Rozmowy kwalifikacyjne z sześcioma kandydatami na wolontariuszy w Polsce.

LUTY

■ 6 lutego, Warszawa

Spotkanie organizacji pozarządowych i rozmowa na temat utworzenia federacji organizacji socjalnych pod auspicjami Forum Inicjatyw Pozarządowych.

■ 11 lutego, Warszawa

– Spotkanie z Krzysztofem Więckiewiczem, radcą Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej na temat nawiązania bliższej współpracy z Diakonią Kościoła.

– Spotkanie z ks. Jochenem Bohlem, dyr. Dzieła Diakonii Saksonii/Niemcy nt. dalszej współpracy z Diakonią Kościoła.

■ 22-24 lutego, Warszawa i Łódź

II Seminarium dla wolontariuszy Diakonijnego Roku Wolontariatu 2002/2003.

Wizyta Prezesa Diakonii w Hanowerze

Krajowy Kościół Luteranski Hanoweru zorganizował w dniu 10 listopada 2003 r. konsultację poświęconą Polsce i jej socjalnym problemom. Konferencja ta zgromadziła 35 przedstawicieli różnych organizacji charytatywnych oraz delegatów z parafii niemieckich, które posiadają partnerskie i braterskie kontakty z parafiami naszego Kościoła.

Podczas tej konsultacji główny referat pt. „Diakonia Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego wobec aktualnej sytuacji socjalnej w Polsce” wygłosił prezes diakonii bp Jan Szarek. W czasie ożywionej dyskusji zastanawiano się nad formami udzielania dalszej pomocy naszemu Kościołowi.

Podczas pobytu w Hanowerze prezes diakonii spotkał się z przedstawicielem kierownictwa Kościoła ks. radcą Jörgem Homannem, odpowiedzialnym za ekumenię i misję, oraz z dyrektorem Diakonii Kościoła Luteranckiego Hanoweru ks. Henningiem Brandesem.

JSz

KALENDARYUM

ważniejszych wydarzeń diakonijnych w 2003 r.

► ■ **26 lutego-1 marca, Warszawa, Cieszyn, Bielsko-Biała**

Wizyta przedstawicieli Johannesstift z Berlina (Niemcy).

Kontynuacja rozmów na temat utworzenia w Polsce w ramach Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego szkoły dla zawodowych pracowników służb społecznych o kierunkach: opiekunka w domu opieki społecznej, opiekunka środowiskowa, asystent osób niepełnosprawnych, rehabilitacji i in.

MARZEC

■ **1 marca, Ustroń-Polana**

Spotkanie osób niepełnosprawnych.

■ **10 marca, Zurych/ Szwajcaria**

Spotkanie z prof. Erichem Brynerem w siedzibie „Glaube in der 2. Welt”. Spotkanie dotyczyło akcji „Pomoc Dzieciom Czarnobyła” oraz pomocy finansowej dla innych projektów diakonijnych.

■ **23-25 marca, Warszawa**

- Spotkanie z A. Dehmel, przedstawicielką Evangelische Freiwilligendienste für Junge Menschen- Diakonisches Jahr im Ausland.

■ **28 marca, Kraków, Katowice**

Polsko-niemieckie sympozjum przedstawicieli administracji rządowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych z Polski i Niemiec.

KWIECIEŃ

■ **6 kwietnia, Ustroń-Polana**

Jubileusz 5-lecia działalności „Stowarzyszenia Maria-Marta” w Ustroniu-Polanie.

■ **7-9 kwietnia, Wrocław, Warszawa, Józefów, Gdańsk**

Wizyta dr. J. Steubinga, przedstawiciela Diakonii Ekumenicznej Kościoła Ewangelickiego Hessen-Nassau.

■ **13 kwietnia, Karpacz**

Poświęcenie nowego budynku Diakonijnej Stacji Ratunkowo-Socjalnej „Miłosierny Samarytanin” przy parafii ewangelickiej Wang.

■ **17 kwietnia, Warszawa**

Spotkanie z przedstawicielkami pracy

kobiet Gustav-Adolf-Werk ze Stuttgartu/ Niemcy.

■ **28 kwietnia, Warszawa**

Prezentacja działalności Diakonii Kościoła na spotkaniu z ks. prof. Peterem Steinackerem, prezydentem Ewangelickiego Kościoła Hessen-Nassau i ks. Cordelią Kopsch.

■ **28-29 kwietnia, Warszawa**

- Spotkanie z G. Mewton, przedstawicielem Time for God, organizacji koordynującej Diakonijny Rok Wolontariatu w Wielkiej Brytanii.

■ **28 kwietnia - 8 maja, Mikołajki**

Turnus rehabilitacyjno-wypoczynkowy dla osób niepełnosprawnych. W turnusie uczestniczyło 77 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami (z diec. cieszyńskiej - 15, katowickiej - 11, mazurskiej - 8, pom. wielkop. - 9, warszawskiej - 15 oraz 8 osób ze Szkoły Specjalnej dla Młodzieży Niepełnosprawnej Intelaktualnie ze Schneidlingen w Niemczech).

MAJ

■ **5 maja, Warszawa**

Spotkanie zorganizowane przez Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych (WRZOS) nt. „Model socjalny Europy”. Podczas spotkania omówiono warunki i zasady współpracy sektora pozarządowego z administracją publiczną w kontekście uchwalenia Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W rozmowach uczestniczyli przedstawiciele Caritasu, Diakonii, Polskiego Czerwonego Krzyża i WRZOS-u.

■ **11 maja, Wapienica**

Seminarium polsko-duńskie w ramach partnerskiej współpracy pomiędzy Diakonią Duńską i Diakonią Kościoła w Polsce. Temat seminarium: „Główne kierunki działalności diakonijnej na tle sytuacji społeczno-ekonomicznej. Rozwój współpracy na poziomie diecezji i parafii”.

■ **16-19 maja, Sorkwity**

Spotkanie przedstawicieli organizacji goszczących wolontariuszy EVS.

■ **19 maja, Warszawa**

Konferencja WRZOS-u dot. zespołu eksperckiego ds. dzieci i młodzieży.

■ **19-20 maja, Warszawa**

Konferencja międzynarodowa zorganizowana przez „Integrację”, Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych, nt. „Zatrudnienie Osób Niepełnosprawnych. Doświadczenie krajów Unii Europejskiej w aktywizacji zawodowej a rozwiązania dla Polski”.

■ **20-21 maja, Bratysława/Słowacja**

Konferencja Eurodiakonii nt. „Wyzwania młodości i starości - odpowiedzi Eurodiakonii”.

■ **28 maja- 1 czerwca, Berlin/Niemcy**

Ekumeniczne Dni Kościoła w Niemczech (Kirchentag).

■ **31 maja - 2 czerwca, Wrocław**

III Seminarium dla wolontariuszy Diakonijnego Roku Wolontariatu.

CZERWIEC

■ **1-23 czerwca, Sorkwity**

Pobyty dzieci z Białorusi w ramach akcji „Pomoc Dzieciom Czarnobyła”.

■ **12-13 czerwca, Warszawa**

Podróż studyjna do Polski 11-osobowej grupy pracowników parafialnych z parafii luteranckiej w Grabo w Szwecji.

■ **23 czerwca, Wisła Jawornik**

Spotkanie dyrektorów ewangelickich domów opieki z Polski.

■ **23 czerwca, Warszawa**

Spotkanie robocze zespołu ds. dzieci i młodzieży przy WRZOS-ie.

LIPIEC

■ **1 lipca, Warszawa**

Spotkanie z wolontariuszkami z niemieckiej organizacji Frauenhilfe z Kościoła Ewangelickiego Niemiec.

■ **2-7 lipca, Warszawa, Bielsko-Biała, Ustroń, Dziegiełłów, Katowice, Łódź**

Wizyta prof. Ericha Brynera, dyr. Fundacji Glaube in der 2. Welt ze Szwajcarii.

■ **7 lipca, Warszawa**

Spotkanie z dr. hab. inż. arch. Janiną Koppitz-Unger z Niemiec. Spotkanie dot. pro-

jektu wystroju architektonicznego pomieszczeń mieszkalnych w budynku hospicjum, opracowanego przez Dzieło Diakonii z Niemiec i Uniwersytet Sztuk z Berlina.

■ **10-14 lipca, Bretten/Niemcy**

Święto Gustav-Adolf-Werk w Kościele Ewangelickim Badenii.

SIERPIEŃ

■ **22 sierpnia, Warszawa**

Podróż studyjna 14-osobowej grupy pracowników parafialnych z parafii luterskiej w Lindome koło Göteborga w Szwecji.

■ **26-28 sierpnia, Warszawa**

Spotkanie z Daanem Verbaanem z Holandii, członkiem zarządu EDYN - (Eku-
menczna Sieć Diakonijnego Roku Wolontariatu).

■ **29 sierpnia, diec. katowicka**

Podróż studyjna 23-osobowej grupy studentów z chrześcijańskiej szkoły pielęgniarstwa, prowadzonej w ramach fundacji Friederikenstift z Hannoveru.

■ **30 sierpnia, Warszawa**

Spotkanie z Sigrid Richter-Unger, kier. Poradnictwa i Pomocy Socjoterapeutycznej dla dzieci molestowanych seksualnie i ich rodzin przy Evangelisches Jugend- und Fürsorgewerk w Berlinie.

■ **31 sierpnia - 7 września, Amalienhof/Niemcy**

Pobyt młodzieży niepełnosprawnej z Polski w Ośrodku dla Osób Niepełnosprawnych w Amalienhof w ramach dotychczasowej wymiany młodzieży pomiędzy Diakonią Würzburg i Diakonią Kościoła.

WRZESIEŃ

■ **5-11 września, Warszawa, Płock, Bielsko, Dziegiełłów, Łódź**

- Wizyta 5- osobowej grupy ze Szwecji, wśród nich m.in. bpa sen. dr. Torda Harlina, diakon Vivi-Ann Gronqvist. Podsumowano dotychczasową współpracę i możliwości dalszego jej rozwoju.

■ **11-15 września, Warszawa, Bielsko**

Spotkanie z Frankiem Hungerem, dyr. Dzieła Diakonii ze Straslund i diakonem Volkerem Judtem, kier. Młodzieżowego Ośrodka Pomocy dla Młodzieży Wohngruppe Bornhorn w Vechta. Wstępne rozmowy dot. projektu utworzenia na terenie cieszyńskiej ośrodka dla młodzieży niedostosowanej społecznie.

■ **15-18 września, Espelkamp/Niemcy**

Międzynarodowy integracyjny Festiwal Sztuki Artystów Niepełnosprawnych i Sprawnych „SpielArten”, zorganizowany przez niemiecką Fundację Wittekindshof.

■ **18-20 września, Soest/Niemcy**

Konferencja nt. „Wspólnie przeciw handlowi kobietami. Perspektywy pracy w obliczu rozszerzającej się Europy”, zorganizowana przez Frauenhilfe z Niemiec.

■ **21 września, Dziegiełłów**

Uroczystości 80-lecia Diakonatu Żeńskiego „Eben-Ezer” w Dziegiełłowie.

■ **21-23 września, Warszawa**

I Seminarium dla wolontariuszy Diakonijnego Roku Wolontariatu 2003/2004.

PAŹDZIERNIK

■ **9 października, Bytom**

VIII Regionalny Przegląd Zespołów Artystycznych Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym pod patronatem Prezydenta Miasta Bytomia.

■ **12 października - 20 grudnia, Uppsala/Szwecja**

Wikariat diakonijny dyr. gen. W. Falk w parafii katedralnej w Uppsali na zaproszenie dr. KG Hammara, abpa Kościoła Luterskiego Szwecji i dr Tuulikki Koivunen, Dziekana parafii katedralnej.

■ **13-15 października, Istebna**

Wspólne seminarium polsko-niemieckie przedstawicieli Schwestern- und Bruderschaft des Johannesstifts i Diakonii Kościoła. Temat seminarium: „Symbole europejskiej tożsamości”.

- Podróż studyjna gości z Niemiec.

■ **22 października, Warszawa**

Spotkanie grupy zarządzającej EDYN, podczas którego omówiono możliwości rozwoju Diakonijnego Roku Wolontariatu w Polsce.

■ **23-27 października, Warszawa-Falenica**

Coroczna konferencja koordynatorów wolontariatu w Europie.

■ **24-26 października, Warszawa**

Konferencja zorganizowana z okazji 25-lecia MONAR-u pod hasłem „Miejsce organizacji pozarządowych w przeciwdziałaniu narkomanii i bezdomności w warunkach zjednoczonej Europy”.

LISTOPAD

■ **18 listopada, Warszawa**

Spotkanie zespołu ds. osób bezdomnych przy WRZOS-ie.

- Spotkanie w ramach WRZOS-u dot. nowelizacji ustawy o pomocy społecznej

■ **24 listopada, Warszawa**

Konferencja prasowa na temat akcji Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom 2003.

GRUDZIEŃ

■ **1 grudnia, Warszawa**

Spotkanie zespołu ds. dzieci i młodzieży przy WRZOS-ie.

- Omówienie zagadnień prawnych związanych z rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka.

■ **3 grudnia, Warszawa**

Wielka Gala Integracji - uroczyste zakończenie Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych.

■ **10-12 grudnia, Jelka/Słowacja**

Międzynarodowe Warsztaty Diakonijne zorganizowane przez Biuro ds. Współpracy w Europie Centralnej i Wschodniej Światowej Federacji Luterskiej (ŚFL). W warsztatach udział wzięli przedstawiciele Kościołów luterskich z Litwy, Polski, Słowacji, Czech, Serbii i Czarnogóry, Chorwacji, Finlandii, Rosji i Niemiec.

■ **11 grudnia, Warszawa**

Spotkanie inauguracyjne Rady Partnerów ds. kampanii społecznej na rzecz „1%” od podatku.

■ **21 grudnia, Kraków**

Promocja świecy Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom 2003 na Rynku w Krakowie poprzez TVP 1.

■ **24 grudnia (Wigilia), Warszawa, Wisła**

Władysław Pilch, wielokrotny uczestnik Sportowej Olimpiady Osób Niepełnosprawnych, zdobywający wyróżnienia w dyscyplinie „Wyścig na wózkach”, otrzymał nowy sportowy wózek inwalidzki ze Szwecji. Darczyńcą był Knutte Olov Jansson z Uppsali (Szwecja), długoletni przyjaciel Polski i Diakonii.

oprac. W. Falk, E. Byrtek, A. Darzyńska

Przygotowuje zespół pod kierownictwem **Wandy Falk**.
Redakcja: **Danuta Lukas**
Korespondencję prosimy kierować pod adresem:
Wanda Falk,
ul. Miodowa 21, 00-246 Warszawa,
tel. (0-22) 887-02-07, fax (0-22) 887-02-18